

TAJNÉ

Výtisk číslo: 25

STÁTNÍ ÚŘADNÍ ARCHIV V PRAGĚ
ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ
Dávod: 490/2000 - hku - 82
Rok: 3.6.04 PhDr. Alena Němcové
Podpis: 

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

105

Č. j.: inf. 03224 105

Počet listů: 7

Počet výtisků: 22

Den vydání: 11. prosince 1989

OBSAH

Závěrečná informace o mimořádných okresních (obvodních)
konferencích KSČ (KSS) v prosinci 1989

Závěrečná informace o mimořádných okresních (obvodních) konferencích KSČ (KSS) v prosinci 1989

Mimořádné konference Komunistické strany Československa se uskutečnily v sobotu 9.12. a v neděli 10.12.1989 ve všech 127 okresech (obvodech a 54 konferencí proběhlo v ČSLA. Účast delegátů s hlasem rozhodujícím byla od 72,7 % do 97 %. Konaly se ve vypjaté atmosféře. V některých místech (např. Olomouc, České Budějovice, Brno) byly provázeny provokačním vystoupením studentů a OF. Např. v Olomouci vytvářeli psychický nátlak na delegáty hesly "Jste na dně", "Tady něco smrdí", "Učení ML stále lživé" atd, čímž uráželi poctivé členy strany.

Jednání konferencí byla otevřená ve všech otázkách, velmi kritická, zejména na adresu bývalého vedení strany, nesprávných metod jeho práce, ale i málo operativního a nepohotového jednání stranických orgánů i aparátu všech stupňů v uplynulých dnech. Stranické organizace tak zůstaly bez jednotného politického vedení. Například na mimořádné okresní konferenci strany v Sokolově (Západočeský kraj) bylo zdůrazněno, že strana potřebuje nový ústřední výbor, který bude zárukou, že se politika nedostane do starých kolejí a nedopustí opakování starých praktik. Delegáti vyjádřili, že se distancují od politiky předešlého stranického vedení, které zapříčinilo současnou vážnou krizi ve straně a společnosti. Značné kritice byl podroben politický aparát ÚV KSČ a hlavní politické zprávy ČSLA za pomalé reagování na vývoj situace i při jednání mimořádných stranických konferencí v ČSLA.

Přes velkou bohatost (40 - 60, někde i více diskutujících, názorovou pestrost a mnohdy i rozpornost diskusních vystoupení, lze jednání označit jako věcná a konstruktivní. Delegáti zdůrazňovali zejména nezbytnost očistit stranu od kariérystů a lidí, kteří se provinili proti zákonu a od ostatních zkomplikovaných. Zamýšleli se nad tím, jak organizačně a obsahově sjednotit stranu, aby se osvobodila od všeho špatného, zastaralého a stala se přitažlivější pro dělnickou třídu, mládež i všechn pracující lid. Poukazovali na nutnost vypracování takových demokratických mechanismů, aby se v rukou úzkého kruhu funkcionářů již nemohla v budoucnu soustředit nekontrolovatelná moc.

Mimořádné konference vyslovily podporu současnému vedení strany, vyjádřily souhlas se svoláním mimořádného sjezdu KSČ v dřívějším termínu. Konference podpořily zaměření činnosti strany do XVIII. sjezdu obsažené v návrhu Akčního programu, i když jak připomínali někteří delegáti, musíme se naučit formulovat svoje myšlenky stručněji, úderněji a srozumitelněji.

Na většině mimořádných konferencí strany byli delegáti seznámeni s dálnopisem generálního tajemníka s. K. Urbánka. Většinou mu byla vyjádřena podpora, na některých konferencích, především v Praze byl přijat rozpačitě a na obvodní konferenci KSČ v Praze 1 z rozhodnutí delegátů nebyl dočten.

Na jednáních konferencí zaznělo množství konkrétních námětů a připomínek. Vysloveny byly například požadavky zrušit CZV, PV a KV KSČ, podstatně snížit aparát, snížit členské příspěvky, zrušit LM, odvolat zkompromitované funkcionáře ze státních orgánů, včetně zastupitelských sborů všech stupňů. Na mimořádné konferenci v Plzni - městě byl některými delegáty přednesen návrh na ukončení činnosti KSČ a založení nové strany. Obdobné názory byly řečeny i na některých konferencích v Praze, Ostravě i jinde. Ve Svitavách byla schválena výzva ostatním konferencím podporovat návrh, aby s. Adamec kandidoval na funkci prezidenta. Podobné názory zaznívaly v diskusi i na dalších konferencích (hlavně probíhajících v neděli).

Na jednáních převažoval názor, aby základní organizace KSČ pracovaly i nadále na pracovištích s tím, že je nutné umožnit v podnicích působení i dalších politických stran či iniciativ. Delegáti upozornili, že v případě svolání mimořádného sjezdu na pracovní dny je nutné informovat, jakým způsobem se bude

řešit refundace mezd, cestovné, uvolňování ze zaměstnání apod. Na mnohé z výše uvedených názorů bylo upozorňováno již v dřívějších- vnitrostranických informacích a jejich opakování bylo možné předejít přijetím politických rozhodnutí.

Jednání některých konferencí se na základě souhlasu delegátů zúčastnili zástupci OF, Demokratického fora komunistů, stávkujících studentů apod. Někteří z nich vystoupili i v diskuze. Například v Břeclavi (Jihomoravský kraj) zástupci OF mj. požadovali změnu ve využití stávající budovy OV KSČ.

Na okresních konferencích došlo ke značné obměně ve vedoucích funkcích (např. ve Středočeském, Západoceském, Jihomoravském, Západoslovenském kraji vždy v 9 okresech). Celkově bylo na mimořádných konferencích zvoleno nově 50 vedoucích tajemníků. V některých okresech (8) byl pouze jeden z tajemníků pověřen řízením OV KSČ. V Ústí nad Labem a v Bratislavě nebyli vedoucí tajemníci vůbec zvoleni. K velkým změnám došlo ve složení pléna OV KSČ. Na 29 okresních konferencích byly schváleny Akční výbory, do jejichž čela jsou postaveni buď vedoucí tajemníci nebo předsedové. V Bratislavě - venkov dvacetičlenný akční výbor nahrazuje plénum OV. Ve vedení Akčního výboru Topoľčany a Trutnov jsou ženy.

Dosavadní poznatky ukazují, že sociální složení delegátů zvolených na mimořádný sjezd v jednotlivých okresech ne vždy odpovídá struktuře členské základny. Ukazuje se také, že členové ústředního výboru KSČ, se kterými se uvažovalo i nadále, nebyli ve většině případech na konferencích zvoleni např. s. Huščava v Karviné, Petrincová v Banské Bystrici, Válek v Bratislavě I apod.

Náměty vyplývající z jednání mimořádných okresních konferencí

Ještě před mimořádným sjezdem KSČ

- Pro rychlejší sjednocování stranických řad vytýčit nejbližší úkoly a prakticky denně působit na stupňování účinnosti práce nižších stranických orgánů a organizací i všech komunistů. K tomu zabezpečit nepřetržitý tok informací v obou směrech. Soustavně reagovat na připomínky a náměty z nižších stranických orgánů a organizací.
- Bezprostředně oznámit celé veřejnosti, jakými způsoby bude KSČ očištována od zkompromitovaných funkcionářů stranických orgánů a komunistů ve Federálním shromáždění, z nichž někteří se dopustili zrady na členské základně.
- Ihned zveřejnit, kterými případy zneužívání funkcí a obohacování se zabývá komise ustavená z členů ÚRK. Přitom požádat všechny iniciativy, politické strany, společenské organizace NF i neorganizované občany, aby svými poznatky přispěli k objektivnímu šetření a vyvození závěrů. Tím předejít dalším možným útokům proti KSČ.
- K obnovování vlivu KSČ na široké masy skončit s kabinetní politikou a cílevědomě zvyšovat naši propagandu. Konkrétně stanovit obsah i představitele KSČ, komunisty z vlád a další, socialismu oddané přední vědecké i ostatní pracovníky, kteří by měli vystupovat častěji v rozhodujících centrech hnutí i v masových sdělovacích prostředcích. Skoncovat se starými přístupy, v jejichž důsledku došlo k odtržení vedoucích pracovníků od dělnické třídy a ostatních vrstev společnosti.
- Vytvořit skupinu odborníků, kteří by se za KSČ zúčastňovali různých besed, dialogů apod. Mezi teoretickou frontou co nejdříve formulovat z našich pozic obsah pojmu socialismus.

- Při nejbližším zasedání Federálního shromáždění, prostřednictvím poslanců-komunistů, požadovat řešení námětů vznesených na mimořádných okresních konferencích. Jedná se o zavedení milionářské dávky, v prokázaných případech zneužívání funkcí i o odebrání majetku. Dále pak o opatření k zabezpečení klidu a pořádku, aby politických i jiných akcí nebylo možno zneužít k destrukci, násilí. Požadovat ochranu proti znevažování práce poctivých komuništů ve všech oblastech politického i společenského života i ostatních občanů, kteří v současné době podporují politiku KSČ. Navrhnout přehodnocení osobních důchodů a odstranění všech výhod vedoucích představitelů politických stran, společenských organizací NF, státu i dalších.
- Ihned ověřit možnost uvolnění všech delegátů mimořádného sjezdu z pracovišť na stanovené termíny jeho konání (včetně refundace mzdy). V případě, že hospodářská vedení delegáty neuvolní, konat sjezd mimo pracovní dny (v některých případech nemusí být udělen ani souhlas s řádnou dovolenou, nebo může být již vyčerpána).
- Posoudit, zda je reálné vyjít s podporou návrhů vznesenných na okresních konferencích na kandidaturu s. Adamce do funkce prezidenta ČSSR. Může to dát znovu podnět k prohlubování nedůvěry v upřímnost politiky nového vedení KSČ i k dalším tlakům na rozpuštění Federálního shromáždění. Podle poznatků sociálně ekonomického oddělení ÚV KSČ jsou z okresních výborů strany vznášeny dotazy, který kandidát na funkci prezidenta ČSSR bude stranou podporován, žádají zorganizování akcí na jeho podporu.

Pro mimořádný sjezd KSČ

- Aktualizovat stávající Akční program tak, aby byl konkrétní, srozumitelný pro komunisty a celou společnost, aby se lišil od programů ostatních politických stran. Zejména v něm zvýraznit záruky, že KSČ se rozchází s metodami minulosti a vykoná vše pro důslednou očistu od funkcionářů, kteří způsobili současnou krizi. Spolu s tím vyjádřit, jak se celá strana bude podílet na překonání této krize, přičemž se nedopouštět dalších taktických chyb. Důraz položit na zachování jednotné strany, vyjádření jejího vztahu k Demokratickému fóru komunistů, k nepřetržitému dialogu se všemi ostatními iniciativami, politickými stranami i dalšími, které usilují o přestavbu strany a společnosti na bázi demokratického socialismu. V Akčním programu zaujmout konkrétní stanovisko k mládeži.
- Předložit nový návrh Stanov KSČ, odpovídající současným podmínkám.
- Připravit a vyjádřit se ke struktuře výstavby strany a uspořádání aparátu (doporučuje se třístupňová). Zpracovat možné varianty práce ZO KSČ na pracovištích i v místě bydliště, včetně volebního období a reagovat na otázky ZO KSČ v armádě.
- S konečnou platností rozhodnout o výši členských příspěvků. Navrhnut nový účinnější systém stranického vzdělávání.
- Celkově dořešit otázku LM.
- Komplexně přehodnotit krizová léta v roce 1968-69 i přesto, že jsme vyslovili již souhlas s neoprávněností vstupu spojeneckých vojsk do Československa (na okresní konferenci v Kroměříži zazněla připomínka, že u nich existovaly v tomto období seznamy komunistů, kteří měli být zlikvidováni).